

Dosarul nr.3ra-121/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (jud: I.Pîcaleu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Al.Gheorghieș, Eu.Bjenaru, A.Toderaș)

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Victor Rodnițchi
împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești și Casei Naționale de
Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost casată hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești și a fost
pronunțată o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de Victor Rodnițchi a fost
admisă,

c o n s t a ț ă:

La data de 13 mai 2016, Victor Rodnițchi a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Teritoriale de
Asigurări Sociale Fălești cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că la data
de 1 decembrie 2015 a depus în adresa pârâtei cerere cu privire la stabilirea pensiei
ca ales local conform art. 46 al Legii nr. 156 – XIV din 14 octombrie 1998 privind
pensiile de asigurări sociale de stat, însă prin decizia organului de pensionare,
cererea i-a fost respinsă, din motiv că, perioadele 13 mai 2015 – 15 iunie 2015 și 4
noiembrie 2015 – 15 noiembrie 2015, nu pot fi incluse în stagiul de cotizare, ca
ales local.

Ca urmare, la data de 14 martie 2016 a contestat cu cerere prealabilă decizia
de refuz în stabilirea pensiei ca ales local la organul ierarhic superior, însă prin
decizia din 20 aprilie 2016 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea
prealabilă a fost respinsă.

Reclamantul a invocat că, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale
Fălești prin care dânsului i-a fost refuzată stabilirea pensiei ca ales local este
ilegală și bazată pe interpretarea eronată a legislației în vigoare. Or, conform

înscrierilor din carnetul de muncă și confirmarea eliberată de către Primăria Călinești, se confirmă faptul că în perioada 27 iunie 1987 – 16 mai 1995, 13 mai 2015 – 15 iunie 2015 și 4 noiembrie 2015 – 15 noiembrie 2015, dânsul a exercitat funcția de primar, ceea ce denotă că întrunește condițiile legale pentru beneficierea de pensie în proporție de 75% din suma plăților lunare de asigurare, datorită vârstei acestuia, stagiului de cotizare și a stagiului minim de exercitare a funcției de primar.

Din aceste considerente, reclamantul Victor Rodnițchi s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând în urma concretizării cererii, anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 970 din 25 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2016 a Judecătorei Fălești, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Rodnițchi a fost admisă, fiind anulată decizia nr. 970 din 25 februarie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești, privind refuzul în stabilirea pensiei conform art. 46 al Legii privind pensiile sociale de stat nr. 156-XIV din data de 14 octombrie 1998. A fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili lui Victor Rodnițchi, pensia conform art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, începând cu data de 13 mai 2016.

Prin decizia din 28 februarie 2017 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind menținută hotărârea din 29 septembrie 2016 a Judecătorei Fălești.

Iar, prin hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești au fost reconstituite materialele procedurii judiciare pierdute în dosarul cauzei nr. 3-28/16 (număr PIGD 29-3-971-13052016), intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Rodnițchi împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești cu privire la anularea actului administrativ.

Prin decizia din 15 august 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată decizia din 28 februarie 2017 a Curții de Apel Bălți, cauza fiind remisă spre rejudecare, la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din 29 septembrie 2016 a Judecătorei Fălești, cauza fiind remisă la rejudecare, în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți sediul Fălești a fost admisă cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind atragerea sa în proces în calitate de copârât, fiind dispusă atragerea în proces, în calitate de copârât a Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Între timp, din considerentul că prin prezenta acțiune a fost solicitată anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 970 din 25 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, care s-a constatat a fi un răspuns, prin care organul social i-a comunicat reclamantului motivul refuzului în stabilirea pensiei

ca ales local și având în vedere că în realitate numărul deciziei de refuz în stabilirea pensiei al lui Victor Rodnițchi este 26/2016/917 din 26 februarie 2016, la data de 27 martie 2019 reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, solicitând anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

După rejudecare, prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Rodnițchi a fost respinsă.

La data de 24 aprilie 2019, Victor Rodnițchi a depus apel împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, care la data de 8 iulie 2019 a fost completat cu motivare, solicitând în final admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost casată hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești și a fost pronunțată o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de Victor Rodnițchi a fost admisă, fiind anulată decizia nr. 970 din 25 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești privind refuzul în stabilirea pensiei potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile sociale de stat. A fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili lui Victor Rodnițchi începând cu data de 13 mai 2016, pensie potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la data de 2 noiembrie 2020 și, respectiv la data de 14 decembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs și recurs motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs – decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți cu pronunțarea unei decizii noi, de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referințele pe marginea cererilor de chemare în judecată și de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material privind stabilirea pensiei ca ales local.

În acest context recurenta a invocat că, conform art. 46 alin. (1) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (în vigoare la momentul depunerii cererii), asiguratul care a activat cel puțin 8 ani în funcția de președinte, vicepreședinte al raionului (consiliului județean, comitetului executiv raional), primar (președinte al sovietului orașenesc, sătesc), a atins vârsta de pensionare specificată la art.41 alin.(1) și a realizat stagiul de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) beneficiază de pensie calculată în quantum de 75% din suma tuturor plăților lunare ale persoanei în exercițiu în funcția respectivă. Suma tuturor plăților lunare se determină la momentul stabilirii pensiei.

În speță, conform documentelor prezentate pentru stabilirea pensiei ca ales local, intimatul Victor Rodnițchi a confirmat un stagiul de cotizare de 7 ani 10 luni 19 zile, necesar fiind un stagiul de cotizare de minim 8 ani.

Totodată, perioadele 13 mai 2015 – 15 iunie 2015 și 4 noiembrie 2015 – 15 noiembrie 2015, nu pot fi incluse în stagiul de cotizare a lui Victor Rodnițchi, pentru realizarea dreptului la pensie ca ales local, deoarece consilierul local nu poate exercita funcția de primar, temporar. Or, în perioada suspendării mandatului primarului, atribuțiile acestuia urmau a fi exercitate de viceprimar sau de secretarul consiliului, dar nu de un consilier local Victor Rodnițchi.

Mai mult, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că, art. 7 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, prevede că, mandatul alesului local este incompatibil cu exercitarea altei funcții de demnitate publică, ori conform anexei din Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este persoană cu funcție de demnitate publică.

La fel, recurenta a specificat că, prin răspunsurile oferite de Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei și de Cancelaria de Stat s-au indicat că, consilierul local nu poate exercita funcția de primar temporar, respectiv, perioadele 13 mai 2015 – 15 iunie 2015 și 4 noiembrie 2015 – 15 noiembrie 2015, nu pot fi incluse în stagiul de cotizare ca ales local, pentru realizarea pensiei ca ales local.

Respectiv, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că, dispoziția Primarului Călinești privind exercitarea temporară a funcției de primar, de către Victor Rodnițchi este un act juridic nul, care contravine Legii nr. 768 din data de 2 februarie 2000 privind statutul alesului local.

În continuare, recurenta a mai specificat că instanța de apel nu a constatat circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului dedus judecătii, deoarece stagiul total de cotizare al intimatului Victor Rodnițchi a constituit 25 ani 06 luni, însă necesar pentru anul 2015 fiind un stagiul total de cotizare de 32,6 ani.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a mai relatat că Victor Rodnițchi nu întrunește 2 condiții din 3 impuse de lege, adică confirmarea unui stagiul de cotizare în funcție de ales local, de cel puțin 8 ani și a stagiului total de cotizare, prevăzut la art. 42 alin. (1) și (1¹) pentru anul 2015 de 32,6 ani.

S-a mai menționat în recurs că litigiul dedus judecătii a fost examinat doar în partea de ține de întrunirea de către reclamantul Victor Rodnițchi a stagiului special de cotizare, litigiul nefiind examinat însă în partea întrunirii de către reclamant a celorlalte două condiții necesare stabilirii pensiei ca ales local.

Casa Națională de Asigurări Sociale a specificat că stagiul total de cotizare de 32,6 ani nu este întrunit de către Victor Rodnițchi, deoarece: în anii 1980 – 2008, acesta a achitat contribuții de asigurări sociale, sub formă de taxă fixă, ca proprietar de terenuri agricole, care lucrează terenurile în mod individual.

Conform Legilor bugetului asigurărilor sociale de stat pe anii respectivi, persoanele fizice care au achitat contribuții de asigurări sociale, sub formă de taxă fixă, ca proprietari de terenuri agricole, care lucrează terenurile în mod individual, se includ în stagiul de cotizare al plătitorului, doar pentru pensia minimă de asigurări sociale și ajutor de deces.

Prin urmare, recurenta a indicat că, perioada anilor pentru care Victor Rodnițchi a achitat taxa fixă, nu intră în stagiul de cotizare pentru pensia solicitată, deoarece în baza acestor contribuții achitate, ca proprietar de teren, are dreptul doar la pensie minimă pentru limită de vârstă, de care Victor Rodnițchi deja beneficiază.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecății în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ ce se contestă, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, în speță procedura administrativă a fost inițiată în anul 2015, adică se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină, că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 27 octombrie 2020 (vol.II,f.d.97), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc. Astfel, atât recursul depus la data de 2 noiembrie 2020 (vol.II,f.d.102) cât și motivarea acestuia depusă la data de 14 decembrie 2020 (vol.II,f.d.128) sunt în termen.

Prin încheierea din 3 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurente Casa Națională de Asigurări Sociale au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a emite o nouă decizie, de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de 5 judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare se atestă că la data de 1 decembrie 2015 Victor Rodnițchi a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești cerere, solicitând stabilirea pensiei speciale ca ales local conform art. 46 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 - XIV din 14 octombrie 1998, însă prin decizia nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești, cererea i-a fost respinsă, din motiv

că, perioadele 13 mai 2015 – 15 iunie 2015 și 4 noiembrie 2015 – 15 noiembrie 2015, nu pot fi incluse în stagiul de cotizare ca ales local și dânsul nu întrunește condițiile necesare stipulate în art. 46 alin. (1) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (vol.I,f.d.30,verso).

Nefiind de acord cu decizia de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești, la data de 14 martie 2016 Victor Rodnițchi a contestat-o cu cerere prealabilă la organul ierarhic superior, însă prin decizia din 20 aprilie 2016 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea prealabilă a fost respinsă din aceleași temeuri și motive.

Considerând că prin decizia de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești îi este lezat dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției RM, reclamantul Victor Rodnițchi s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând în urma concretizării cererii, anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, pe care a respins-o ca neîntemeiată (vol.I,f.d.211).

Judecând apelul depus de Victor Rodnițchi, instanța de apel l-a admis, a casat integral hotărârea primei instanțe și a pronunțat o decizie nouă, prin care a admis cererea de chemare în judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești a respins cererea lui Victor Rodnițchi de stabilire a pensiei de ales local, în temeiul art. 46 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile sociale de stat, pe motiv că apelantul/reclamant a fost desemnat să exercite interimatul funcției de primar cu încălcarea art. 34 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, adică organul social a invocat ilegalitatea deciziei Consiliului sătesc Călinești nr. 2/11 din 24 aprilie 2015 „Cu privire la suspendarea mandatului de primar”, a dispoziției primarului satului Călinești raionul Fălești nr. 15 din 13 mai 2015 „Cu privire la suspendarea din funcție” și a dispoziției primarului satului Călinești raionul Fălești nr. 34 din 4 noiembrie 2015, legalitatea cărora putea fi verificată doar în condițiile Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019). Or, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești nu este în drept de a aprecia legalitatea deciziei Consiliului local și a dispozițiilor primarului satului Călinești, acestea fiind executorii și obligatorii pentru intimat.

Astfel, ținând cont de faptul că, în perioada 27 iunie 1987 - 16 mai 1995 Victor Rodnițchi a deținut funcția de președinte al sovietului sătesc Călinești (7 ani 10 luni și 19 zile), iar în perioada de la 13 mai 2015 - 15 iunie 2015 și de la 14 noiembrie 2015 - 15 noiembrie 2015 inclusiv, acesta a exercitat temporar funcția

de primar, a fost constatat că reclamantul întrunește cel puțin 8 ani de activitate în funcția de primar (președinte al sovietului sătesc).

Totodată, instanța a constatat și faptul că apelantul a întrunit și celelalte condiții prevăzute la art. 46 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, motiv pentru care hotărârea instanței de fond a fost casată, iar acțiunea reclamantului admisă, or, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Făleşti este obligată să-i stabilească lui Victor Rodnițchi începând cu data de 13 mai 2016, pensie potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, deoarece în speță respingerea acțiunii va duce la încălcarea inevitabilă a dreptului de proprietate al reclamantului asupra pensiei calculată incorect din vina organului care a stabilit pensia.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii acțiunii este justă, ea având la bază cumulum dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Pentru început, instanța de recurs consideră necesar de a reitera că legislația procedural-civilă în coroborare cu cea administrativă consacră principiul general după care orice hotărâre (decizie) judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens, legiuitorul a investit apelul cu efect devolutiv, care presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Reieșind din principiile dreptului, Colegiul notează că, acțiunea de contencios administrativ este ansamblul mijloacelor procesuale consacrate și garantate, pentru apărarea prin intermediul instanței de judecată în ordinea stabilită de lege a dreptului subiectiv prezumat încălcat sau prezumat contestat. Acțiunea de contencios administrativ constă din trei elemente interdependente: obiectul, temeiul și părțile acțiunii.

La rândul său, obiectul acțiunii îl formează pretențiile reclamantului față de pârât, adresate instanței de judecată în scopul apărării propriilor drepturi și care

reies din raportul material-litigios și în privința cărora instanța de judecată urmează să se expună prin hotărâre.

Prin urmare, instanței de judecată îi revine o deosebită atenție de a determina raportul dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii și temeiului acesteia. Or, reieșind din acestea, instanța de judecată urmează să stabilească obiectul probațiunii pe cauza dedusă judecătii, circumstanță care presupune în sine conturarea faptelor prin care se justifică pretențiile și obiecțiile părților și fără de care este imposibilă soluționarea justă a litigiului.

Astfel, cercetând starea de fapt, Colegiul constată că inițial Victor Rodnițchi s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 970 din 25 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (vol.I,f.d.9-11).

Între timp, având în vedere că cu nr. 970 din 25 februarie 2016, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești a emis un răspuns, prin care reclamantului Victor Rodnițchi i s-a comunicat motivul refuzului în stabilirea pensiei ca ales local (vol.I,f.d.33), dar în realitate numărul deciziei de refuz în stabilirea pensiei ca ales local este nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 și ținând cont de faptul că obiect al contenciosului administrativ este decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus, dar nu răspunsul oferit de casa teritorială, la data de 27 martie 2019 reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, solcitând anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (vol.I,f.d.205).

Prima instanță prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Victor Rodnițchi, iar Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 27 octombrie 2020, a casat hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești și a pronunțat o decizie nouă, de admitere a acțiunii.

Colegiul reține că atunci, când instanța de apel, examinând apelul și adoptă o decizie prin care casează hotărârea primei instanțe (total sau parțial) cu adoptarea unei noi soluții, urmează a ține cont de faptul, că instanța de apel este obligată să examineze cauza, în limita pretențiilor înaintate de reclamant.

Cu toate acestea și distinct revendicărilor formulate de Victor Rodnițchi în acțiune și în privința cărora instanța de apel urma a se expune prin decizie, Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 27 octombrie 2020, trecând cu vederea solicitările reclamantului, contrar art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, a dispus anularea deciziei nr. 970 din 25 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești privind refuzul în stabilirea pensiei potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile sociale de stat, chiar

dacă Victor Rodnițchi nu a înaintat o asemenea pretenție, or, din cererea de concretizare a acțiunii rezultă că reclamantul a solicitat anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și nu a răspunsului nr. 970 din 25 februarie 2016, după cum greșit a fost anulat de instanța de apel, circumstanțe ce constituie temei procedural de casare a deciziei instanței de apel.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs reiterează prevederile art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), conform căruia orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 2 din aceeași lege, prin act administrativ se subînțelege manifestarea juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-indicate și având în vedere că reclamantul Victor Rodnițchi a solicitat să-i fie stabilită pensia ca ales local, este evident că la caz obiectul litigiului constă în anularea ca fiind ilegală a deciziei de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili lui Victor Rodnițchi începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Aici se va menționa că, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ca temei de refuz în stabilirea pensiei ca ales local a reclamantului Victor Rodnițchi faptul că dânsul nu întrunește cumulativ condițiile necesare stipulate în art. 46 alin. (1) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Astfel, ținând cont de faptul că din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la stabilirea pensiei ca ales local, drept ce face parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, Colegiul pentru a nu leza dreptul lui Victor Rodnițchi la proprietate va analiza temeiurile de stabilire a pensiei ca ales local prin prisma normelor juridice în vigoare la

momentul adresării reclamantului Victor Rodnițchi către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, adică la data de 1 decembrie 2015.

Cu referire la solicitarea reclamantului Victor Rodnițchi invocată în acțiune privind anularea ca fiind ilegală a deciziei de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, Colegiul reține prevederile art. 1 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (în vigoare la 1 decembrie 2015), potrivit cărora pensia de asigurări sociale de stat este dreptul bănesc convenit asiguratului, în condițiile prezentei legi, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

La rândul său, art. 2 alin. (1) al Legii enunțate prevede expres că, dreptul la pensie îl au asigurații domiciliați în Republica Moldova, precum și persoanele care, la data stabilirii pensiei, nu au calitatea de asigurat, dar îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege. El se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări contra riscurilor sociale reprezentate de pierderea capacității de muncă (datorită vârstei înaintate, invalidității) sau de pierderea susținătorului.

Iar în corespundere cu art. 46 alin. (1) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 (în vigoare la 1 decembrie 2015, momentul adresării reclamantului Victor Rodnițchi cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești) asiguratul care a activat cel puțin 8 ani în funcția de președinte, vicepreședinte al raionului (consiliului județean, comitetului executiv raional), primar (președinte al sovietului orășenesc, sătesc), a atins vârsta de pensionare specificată la art.41 alin.(1) și a realizat stagiul de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) și (1¹) beneficiază de pensie calculată în cuantum de 75% din suma tuturor plăților lunare ale persoanei în exercițiu în funcția respectivă. Suma tuturor plăților lunare se determină la momentul stabilirii pensiei.

În interpretarea corectă a normei enunțate, instanța de recurs reține că pentru a beneficia de pensie ca ales local, asiguratul la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei urmează să întrunească cumulativ 3 criterii/condiții, și anume: 1) să fi activat cel puțin 8 ani, în funcția de președinte, vicepreședinte al raionului (consiliului județean, comitetului executiv raional), primar (președinte al sovietului orășenesc, sătesc), 2) să fi atins vârsta de pensionare specificată la art.41 alin.(1) și 3) să fi realizat stagiul de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) și (1¹).

Astfel, cu referire la prima condiție prevăzută de art. 46 alin. (1) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind stagiul special de cotizare de 8 ani, Colegiul reține că reclamantul Victor Rodnițchi în perioada: 27 iunie 1987 până la 16 mai 1995 a deținut funcția de președinte al sovietului sătesc Călinești (vol.I,f.d.13-17), având stagiul de cotizare ca ales local în conformitate cu art. 46 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, de 7 ani 10 luni și 19 zile (vol.I,f.d.15,25-26).

Totodată, conform deciziei Consiliului sătesc Călinești nr. 2/11 din 24 aprilie 2015 „Cu privire la suspendarea mandatului de primar”, a dispoziției primarului satului Călinești raionul Fălești nr. 15 din 13 mai 2015 „Cu privire la suspendarea din funcție” și a dispoziției primarului satului Călinești raionul Fălești nr. 34 din 4 noiembrie 2015, se confirmă că de la 13 mai 2015 până la 15 iunie

2015, Victor Rodnițchi a exercitat atribuțiile primarului satului Călinești, r-nul Fălești, dat fiind faptul că mandatul primarului a fost suspendat în legătură cu înregistrarea acestuia ca concurent electoral, în campania electorală (vol.I,f.d.204), iar de la 4 noiembrie 2015 până la 15 noiembrie 2015 dat fiind faptul că primarul și-a acordat concediu neplătit, din motive familiale, pentru o perioadă de 12 zile calendaristice (vol.I,f.d.26 verso).

Cu toate acestea, în opinia instanței de recurs, perioadele de la 13 mai 2015 până la 15 iunie 2015 și de la 4 noiembrie 2015 până la 15 noiembrie 2015 în care Victor Rodnițchi a exercitat atribuțiile primarului satului Călinești, r-nul Fălești, nu pot fi incluse în stagiul de cotizatie a reclamantului ca ales local.

Aceasta deoarece conform art. 34 alin. (1) – (3) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, în cazul încetării înainte de termen a mandatului, al suspendării din funcție sau al imposibilității primarului de a-și exercita atribuțiile, interimatul se asigură de drept de către un viceprimar. Dacă viceprimarul, din motive obiective, refuză interimatul funcției de primar sau dacă primarul și viceprimarul sânt suspendați din funcție concomitent, sau, din anumite cauze, aceste funcții devin vacante, consiliul local împuternicește, în termen de 5 zile, o altă persoană să exercite temporar atribuțiile primarului. În caz de absență temporară, primarul poate delega, sub proprie răspundere, exercitarea atribuțiilor sale viceprimarului sau, după caz, secretarului consiliului pe întreaga durată a absenței sale.

La rândul său, conform art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 2 februarie 2000, mandatul alesului local este incompatibil cu exercitarea altei funcții de demnitate publică.

Iar potrivit anexei din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199 din 16 iulie 2010, primarul este persoană cu demnitate publică.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recursului precum că în perioada suspendării mandatului primarului, atribuțiile acestuia urmau a fi exercitate fie de viceprimar fie de secretarul consiliului, dar nicidecum de către intimat, care activa în funcție de consilier local.

Această concluzie derivă și din scrisorile Cancelariei de Stat nr. 1311-14 din 2 februarie 2016 și a Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei nr. 01-121 din 18 februarie 2016, potrivit cărora consilierul local nu poate exercita temporar funcția de primar (vol.I,f.d.180-181).

În așa mod, instanța de recurs conchide prin prisma art. 220 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), potrivit căruia actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sânt nule dacă legea nu prevede altfel, că atât pct. 2 din decizia Consiliului sătesc Călinești nr. 2/11 din 24 aprilie 2015, cât și pct. 2 din dispoziția Primarului satului Călinești nr. 15 din 13 mai 2015 privind exercitarea temporară a atribuțiilor de primar de către consilierul în Consiliul sătesc Călinești Victor Rodnițchi sunt prevederi ale unor acte juridice lovite de nulitate absolută, or, acestea contravin normelor de drept imperative și, anume a art. 34 al Legii nr. 436/2006, cât și a art. 7 al Legii nr. 768/2000.

Deci, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că Victor Rodnițchi nu întrunește criteriul cu privire la stagiul minim de cotizare special de 8 ani în funcțiile enumerate supra, necesar în vederea stabilirii pensiei ca ales local.

Referitor la cea de a doua condiție prevăzută de art. 46 alin. (1) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind vârsta de pensionare a asiguratului, instanța de recurs reține prevederile art. 41 alin. (1) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, conform cărora începând cu 1 ianuarie 1999, vârstele de pensionare se stabilesc la 60 de ani 6 luni pentru bărbați și la 55 de ani 6 luni pentru femei. În fiecare an ulterior, vârstele de pensionare se majorează cu 6 luni. Începând cu 1 ianuarie 2003, se stabilesc vârstele de pensionare necesare obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă de 62 de ani, pentru bărbați și de 57 de ani, pentru femei.

Colegiul constată că conform documentului de identitate a reclamantului, acesta este născut la data de xxxx (vol.I,f.d.12), iar cererea în vederea stabilirii pensiei ca ales local a fost înaintată la data de 1 decembrie 2015, adică pe când ultimul avea 62 ani și 10 luni, ceea ce denotă că acesta avea vârsta de pensionare specificată la art. 41 alin. (1) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, și anume vârsta de 62 de ani.

Cât privește cea de a treia condiție ce urma a fi întrunită de intimatul Victor Rodnițchi privind realizarea stagiului de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) și (1¹), Colegiul reține prevederile art. 42 alin. (1¹) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, conform cărora începând cu 1 iulie 2011, pentru bărbați se stabilește stagiul de cotizare necesar obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă de 30 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, stagiul total de cotizare se majorează conform tabelului nr.5¹, până la atingerea stagiului total de cotizare de 35 de ani.

Conform documentelor prezentate de către reclamant la stabilirea pensiei, stagiul de cotizare confirmat de către acesta și care este pasibil includerii la stabilirea pensiei ca ales local constituie 25 ani 06 luni, și anume: 16.05.1971 – 7.06.1973 serviciul militar; 1.09.1973 – 27.04.1978 studiile superioare; 27.06.1987 – 16.05.1995 activitate în economie națională; 1.03.2008 – 31.07.2008 activitate în economie națională; 1.03.1980 – 31.12.1986 activitate în agricultură; 17.05.1995 – 31.10.1996 activitate în agricultură; 1.01.1997 – 31.12.1998 activitate în agricultură; 1.03.2007 – 21.05.2007 activitate în agricultură; 1.01.2008 – 3.01.2008 activitate în agricultură.

În acest context, Colegiul reține că în perioada anilor 2000 – 2006 reclamantul Victor Rodnițchi a achitat contribuții de asigurări sociale sub formă de taxă fixă ca proprietar de terenuri agricole care lucrează terenurile în mod individual, ceea ce se confirmă prin certificatul nr. 273 din 26 ianuarie 2015 eiberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești (vol.I,f.d.191).

În conformitate cu pct. 1 lit. a) și pct. 2 din anexa 2 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2000, nr. 920-XIV din 12 aprilie 2000, conform cărora proprietarii de terenuri agricole care nu au transmis terenurile în arendă achită un tarif de 1,5 lei anual pentru o unitate grad/hectar de teren agricol. Suma

contribuției pentru o unitate grad/hectar, asigură plătitorului dreptul la o pensie minimă pentru limită de vîrstă și de o indemnizație unică pentru deces.

La rîndul său, pct. 1 lit. a) și pct. 3 din anexa 2 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul pe anul 2001, nr. 1400-XIV din 7 decembrie 2000, prevedea expres că proprietarii de terenuri agricole care nu au transmis terenurile în arendă achită un tarif de 1,5 lei anual pentru o unitate grad/hectar de teren agricol. Suma contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii stabilită pentru proprietarii de terenuri agricole și fondatorii de întreprinderi individuale asigură plătitorului dreptul la o pensie minimă pentru limită de vîrstă și la o indemnizație unică în caz de deces.

Totodată, potrivit pct. 1 lit. a) și pct. 5 din anexa 2 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul pe anul 2002, nr. 740-XV din 20 decembrie 2001, proprietarii de terenuri agricole care nu au transmis terenurile în arendă achită un tarif de 1,7 lei anual pentru o unitate grad/hectar de teren agricol. Tariful contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii stabilit pentru proprietarii de terenuri agricole în mărime de 1,7 lei pentru o unitate grad/hectar - asigură plătitorului dreptul la pensie minimă pentru limită de vîrstă și la indemnizație unică pentru deces.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține și pct. 1 lit. b) din anexa nr. 4 și pct. 2 lit. f) din anexa 2 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul pe anul 2003, nr. 1519-XV din 6 decembrie 2002, potrivit căruia proprietarul de terenuri agricole, care își prelucrează în mod individual cota de teren agricol achită un tarif de 1,7 lei anual pentru o unitate grad/hectar de teren agricol pentru fiecare proprietar. Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii stabilită proprietarilor de terenuri agricole pentru o unitate grad/hectar asigură plătitorului dreptul la pensie minimă pentru limită de vîrstă și la o indemnizație unică pentru înmormîntare.

Conform pct. 1 lit. e) din anexa nr. 4 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2004, nr.519-XV din 18 decembrie 2003, persoanele fizice, proprietari de terenuri agricole achită un tarif de 1,7 lei anual pentru o unitate grad/hectar de teren agricol. Pentru achitarea tarifului menționat persoana este asigurată pentru pensia minimă, indemnizația pentru înmormîntare.

Iar prin prisma pct. 1 subpct. 1.4 din anexa nr. 3 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul pe anul 2005, nr. 383-XV din 18 noiembrie 2004, persoanele fizice: proprietari de terenuri agricole care lucrează terenurile în mod individual, achită un tarif a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 1,7 lei anual pentru o unitate/grad de teren agricol. Pentru achitarea tarifului menționat, persoana este asigurată pentru pensia minimă de asigurări sociale de stat, ajutorul de deces.

La fel, potrivit pct. 1 subpct. 1.3 din anexa nr. 3 al Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul pe anul 2006, nr. 305-XVI din 1 decembrie 2005, persoanele fizice: proprietari de terenuri agricole care lucrează terenurile în mod individual, achită un tarif a contribuțiilor de asigurări sociale de stat

obligatorii de 480 lei anual pentru asigurarea individuală. Pentru achitarea tarifului menționat persoana este asigurată pentru pensia minimă de asigurări sociale de stat, ajutorul de deces.

Sub acest aspect, Colegiul reține că perioada de timp în care reclamantul a achitat contribuții de asigurări sociale sub formă de taxă fixă ca proprietar de terenuri agricole care lucrează terenurile în mod individual (perioada anilor 2000 – 2006), se include în stagiul de cotizare doar pentru stabilirea pensiei minime de asigurări sociale și nicidecum pentru pensie de ales local sau alt tip de pensie, după cum greșit a interpretat reclamantul Victor Rodnițchi. Or, stagiul de cotizare al intimatului realizat în anii 2000 – 2006, nu poate fi inclus la stabilirea pensiei ca ales local, deoarece pentru anii respectivi, cotizarea sub formă de taxă fixă ca proprietar de terenuri agricole i-a asigurat plătitorului doar dreptul la o pensie minimă pentru limita de vârstă.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că Victor Rodnițchi nu întrunește nici criteriul cu privire la realizarea stagiului de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) și (1¹) care la data depunerii cererii de stabilire a pensiei de ales local, 1 decembrie 2015 pentru băbați constituia 32 ani 06 luni.

În asemenea circumstanțe rezultă cert că decizia de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești este legală și temeiuri de a fi anulată nu există, motiv pentru care prima instanță corect a respins ca neîntemeiată această cerință, or, deși, la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei ca ales local la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, reclamantul Victor Rodnițchi întrunea condiția privind vârsta standard de pensionare necesară de 62 ani specificată la art.41 alin.(1), totuși dânsul nu întrunea condițiile stagiului de cotizare special de cel puțin 8 ani în funcția de președinte, vicepreședinte al raionului (consiliului județean, comitetului executiv raional), primar (președinte al sovietului orașenesc, sătesc) și al stagiului de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) și (1¹).

Circumstanțele respective în plus justifică că Victor Rodnițchi nu se încadrează în categoria persoanelor ce ar putea să beneficieze de pensie ca ales local din motiv că nu întrunește cumulativ condițiile impuse de 46 alin. (1) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Deoarece nu a fost admisă solicitarea principală a lui Victor Rodnițchi cu privire la anularea ca fiind ilegală a deciziei de refuz nr. 26/2016/917 din 26 februarie 2016 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, instanța de fond corect a concluzionat că nu poate fi admisă nici pretenția cu privire la obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești de a-i stabili reclamantului începând cu data adresării în instanță, pensie ca ales local potrivit art. 46 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 care este pretenția subsecventă solicitării cu privire la anularea actului administrativ dezaforabil și urmează soarta pretenției principale care a fost respinsă, motiv pentru care prima instanță corect a respins acțiunea, iar instanța de apel greșit a admis-o.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea greșită a probelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți și de a menține hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești.

În conformitate cu art. 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți și se emite o nouă decizie, prin care se menține hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Victor Rodnițchi împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat